

Základná škola, Pionierska 33, Čaňa

Škola s tradíciou – škola s budúcnosťou

Školský vzdelávací program

Názov vzdelávacieho programu:	Školský vzdelávací program
	Základná škola, Pionierska 33, Čaňa
Štátny vzdelávací program:	Štátny vzdelávací program pre základné vzdelávanie (ďalej len „ŠVP“), schválené ministrom školstva dňa 31. 3. 2023 pod č. 2023/831:7-A2140
Stupeň vzdelania:	ISCED I - primárne (1. a 2. cyklus) – 1. stupeň
	ISCED II - nižšie stredné (3. cyklus) – 2. stupeň
Dĺžka štúdia:	1. stupeň - 5 rokov
	2. stupeň – 4 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	denná
Vyučovací jazyk:	slovenský
Súčasti školy:	Školský klub detí (ŠKD) – výchovný program ŠKD – príloha č.1
	Centrum voľného času (CVČ) - – výchovný program CVČ – príloha č.2
	Školská jedáleň (ŠJ)
Predkladateľ:	
Názov školy:	Základná škola, Pionierska 33, Čaňa
Adresa:	Pionierska 33, Čaňa 044 14
IČO:	31953204
Riaditeľka školy:	Mgr. Zuzana Bruncová, MBA
Zástupkyňa riaditeľky školy	Mgr. Mária Rumanová
Vedúca technicko - hospodárskeho úseku	
Vedúca školskej jedálne	Alena Semanová
Kontakty:	škola: 055/6999128, 0911503223
	školská jedáleň: 055/69 99 432
	email: zscana@zscana.sk
	web stránka: www.zscana.sk
Zriaďovateľ:	
Názov:	Obec Čaňa
Adresa:	Osloboditeľov 22, Čaňa 044 14
Dátum vydania: 31.8. 2024	
Dátum platnosti: 1. 9. 2024	

Zmeny a revízie

1.9.2024 – platí pre 1. ročník, pre ostatné ročníky platí ŠkVP zo dňa 1.9.2022

1 Zameranie školy, vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

Základnou filozofiou školy je vytvoriť zo školy príjemné a bezpečné miesto, kde učiteľ, žiak a rodič sú partnermi, kde každé dieťa má právo sa vzdelávať podľa svojich individuálnych možností a potrieb. Prioritou je vytvorenie neohrozujúceho prostredia, v ktorom majú všetci žiaci rovnaké príležitosti pre ďalší rozvoj. Dôraz kladieme na vytváranie pozitívnej pracovnej atmosféry a prežívanie pocitu úspechu, nielen v oblasti vzdelávania, ale aj športu a rôznych druhov umenia.

Zameranie školy vychádza z akceptácie základných pedagogických dokumentov, predovšetkým štátneho vzdelávacieho programu, z tradícií, doterajšej orientácie školy, z požiadaviek rodičov a potrieb žiakov školy, ako aj reálnych podmienok, v ktorých vzdelávanie na našej škole prebieha. **Naše zameranie napĺňa víziu našej školy – byť modernou a tvorivou školou, ktorá žiakov pripravuje pre úspešný život, a v ktorej žiaci žijú svoj aktívny život.**

Uplatňovaním aktivizujúcich a motivačných učebných postupov, vytváraním podporujúcej sociálnej klímy chceme rozvíjať celoživotný záujem o učenie sa, schopnosť žiakov vedieť sa učiť efektívne a racionálne, pružne reagovať a prispôbovať sa novým podmienkam, posilňovať sebadôveru v riešení problémov, ktoré sú spojené s učením. Formovať ušľachtilé hodnoty a postoje občana, rozvíjať emocionálnu inteligenciu a posilňovať humánne motívy konania a správania sa človeka – úcta, rešpekt, tolerancia, sloboda pre všetkých, vzájomná pomoc a spolupráca, nenásilné riešenie konfliktov, zodpovedná a aktívna účasť na verejnom živote, posudzovanie problémov v lokálnom i globálnom meradle.

Ciele výchovy a vzdelávania vychádzajú z cieľov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní č. 245/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov (školský zákon), v Štátnom vzdelávacom programe (ŠVP), analýzy vlastnej práce, dosiahnutých výsledkov a doterajšieho zamerania.

Cieľ 1. cyklu:

- ✓ Poznať základné nástroje učenia sa
- ✓ Spoznať základy jedného cudzieho jazyka
- ✓ Vyjadriť vlastný názor
- ✓ Spoznať princípy kritického myslenia
- ✓ Objavovať tvorivosť
- ✓ Spoznať vlastné hodnoty a talent
- ✓ Spoznať základy pohybovej aktivity a zdravého životného štýlu

Cieľ 2. cyklu:

- ✓ Nadobudnúť zodpovednosť za vlastné učenie
- ✓ Uplatňovať nástroje učenia sa
- ✓ Rozvíjať jednotlivé gramotnosti
- ✓ Rozvíjať základy jedného cudzieho jazyka
- ✓ Rozvíjať tvorivosť
- ✓ Spoznať princípy kritického myslenia
- ✓ Prijatť názory iných

- ✓ Rozvíjať a uplatňovať svoj talent
- ✓ Rozvíjať pohybové aktivity a zdravý životný štýl

Cieľ 3. cyklu:

- ✓ Prevziať zodpovednosť za vlastné učenie
- ✓ Uplatňovať jednotlivé gramotnosti v bežnom živote
- ✓ Vedieť používať aspoň jeden cudzí jazyk
- ✓ Uplatňovať kritické myslenie, vedieť argumentovať
- ✓ Obhájiť vlastný názor
- ✓ Využívať svoj talent v bežnom živote a učení
- ✓ Tvorivo myslieť
- ✓ Žiť aktívne a zdravo

Stratégie na dosiahnutie cieľov:

- Využitie disponibilných hodín na rozvíjanie jednotlivých gramotností.
- Konštruktivistický prístup k výučbe - poznávanie ako postupný proces charakterizovaný predovšetkým vlastnou aktivitou žiaka. Učiteľ má v tomto procese úlohu facilitátora. Tieto prístupy pracujú so skúsenosťami žiaka a smerujú k vyššej úrovni poznávania, rozvíjania vyšších foriem myslenia. Ich súčasťou je metakognitívne učenie sa, keď si žiak uvedomuje, premýšľa o tom, ako sa učil, čo mu pomáhalo v učení sa a čo sa potrebuje učiť ďalej - poznáva svoje poznávanie.
- Aktivizujúce metódy vo vyučovaní - blokové a projektové vyučovanie, neformálne vyučovanie, vyučovanie v rôznom prostredí – zážitkové učenie (exkurzie, vychádzky s pozorovaním), cvičenia a didaktické hry, tematické besedy, konferencie, kolokvia, exkurzie, ITV(integrované tematické vyučovanie, RAU(riadené aktívne učenie), a pod.
- Využitie všetkých zmyslov v edukačnom procese: učenie a zapamätávanie žiakom uľahčiť zapájaním zmyslov (zrak, hmat, sluch, chuť). Zaraďovať aktivity a činnosti, pri ktorých žiaci nemusia len počúvať výklad učiva, ale učivo si aj ohmatať, ochutnať, ovoňať a poobzerať.
- Skupinové učenie sa, rovesnícke vyučovanie - je jedným zo spôsobov ako vytvárať zo žiakov učiace sa spoločenstvo a spôsob ako rozvíjať u žiakov slobodu a zodpovednosť za svoje učenie. Cieľom je nadobudnutie zručnosti nevyhnutných pre prácu v tíme, so zameraním na spoluprácu, vzťahy a sebareflexiu.
- Samostatné štúdium - tento prístup dáva príležitosť žiakovi preštudovať a interpretovať učebné texty (resp. iný vhodný materiál) na vyučovacích hodinách/edukačných aktivitách, vytvárať mu podmienky pre čítanie s porozumením, tvorivé myslenie, kritické uvažovanie a myslenie, tvorbu názoru, argumentáciu, samostatnosť, melodicnosť, rytmus, aktivitu, sebahodnotenie.
- Sebahodnotenie žiakov - pri hodnotení práce žiaka využívať jeho portfólio, vlastný plán, samostatné hodnotenie práce, osobné rozhovory. V tomto procese je nevyhnutné dôsledne dbať na stanovovanie primeraných požiadaviek pre žiaka, aby mohol rozvíjať vlastný pozitívny sebaobraz. Žiak má vedieť opísať (reflektovať) svoje myšlienkové postupy a stratégie učenia a riešenia úloh (metakognícia, metaučenie) a na základe toho

zdokonaľovať svoju schopnosť učiť sa, vnímať svoj osobnostný potenciál a preberať zodpovednosť za vlastné učenie sa a rozvoj.

- Využívanie digitálnych technológií – žiak zodpovedne a bezpečne využíva digitálne technológie a digitálny obsah na svoje vzdelávanie. Do edukačného procesu nepretržite implementovať nové trendy vo vývoji digitálnych technológií a podporovať ich bezpečné využívanie.
- Zabezpečiť podmienky vzdelávania a výchovy žiakov z málo podnetného prostredia – snažiť sa, aby získali úplnú gramotnosť, zamerať sa na ovládanie štátneho jazyka na čo najvyššej úrovni, podporovať rozvoj čitateľskej gramotnosti (čítanie s porozumením), a tým aj logického myslenia, zapájať ich do všetkých aktivít na škole; kvalitnou výchovnou prácou na vyučovaní i v školskom klube detí a pestrou mimoškolskou činnosťou, krúžkovou činnosťou pedagógov v spolupráci s rodičmi sa pokúsiť zabezpečiť plnohodnotné využitie voľného času detí a tým eliminovať nežiaduce vplyvy na ich správanie.
- Podieľanie sa na tvorbe pracovného prostredia, na riadení kvality a autoevalvácii školy - žiak sa aktívne podieľa na tvorbe pracovného prostredia, skultúrňovaní priestorov školy, partnersky sa vyjadruje k jej programu a prevádzke (cez žiacky parlament), zúčastňuje sa na hodnotení školy – dotazníkmi na meranie kvality, autoevalváciou, a pod..
- Reprezentácia školy žiakmi - škola umožňuje žiakovi príležitosť reprezentovať školu v predmetových olympiádach, športových súťažiach, prezentáciách, prehliadkach, kultúrnych predstaveniach.
- Rozhlasové relácie, školské kultúrne podujatia - žiaci sa podieľajú na príprave školských rozhlasových relácií, školských kultúrnych podujatí.
- Aktivity s triednymi učiteľmi – prostredníctvom mimoškolskej činnosti rozvíjať životné zručnosti (spolupráca, priateľstvo, samostatnosť, vytrvalosť, zmysel pre humor), monitorovať, ovplyvňovať a vytvárať pozitívnu triednu klímu, posilniť zdravý životný štýl žiakov - vedením detí k ochrane zdravia a životného prostredia, k láske k prírode, venovať systematickú pozornosť environmentálnej výchove - napr. úprava zelene v areáli školy, výtvarné aktivity, iniciovať preventívne aktivity a dôsledne zrealizovať výchovu k manželstvu a rodičovstvu.
- Spolupráca s rodičmi – vzájomná informovanosť, spätná väzba, zapojenie do školských aktivít a do vylepšovania školy, poskytovanie poradenských služieb.
- Spolupráca so zriaďovateľom a radou školy – vzájomná informovanosť a pomoc, možnosť participovať na progrese školy.
- Podpora osobnostného a profesijného rozvoja a vzájomnej spolupráce učiteľov – vytvoriť podmienky na vzájomné hospitácie, výmenu skúseností, tiež spoluprácu s inými školami - a to nielen v oblasti súťaží, ale aj v metodologickej činnosti.

2 Učebný plán a učebné osnovy

Rámcový učebný plán (ďalej aj „RUP“) Štátneho vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie určuje časové dotácie vzdelávacích oblastí alebo vyučovacích predmetov pre jednotlivé vzdelávacie cykly. Vymedzuje počet voliteľných (disponibilných) hodín, ktoré škola konkretizuje v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu.

V učebnom pláne školy sú rozdelené časové dotácie vzdelávacích oblastí pre daný cyklus do jednotlivých ročníkov a vyučovacích predmetov tak, aby bola zachovaná maximálna časová dotácia pre každý ročník základného vzdelávania.

Rámcový učebný plán vymedzuje týždenný počet vyučovacích hodín. Jedna vyučovacia hodina má podľa tohto plánu 45 minút. Rámcové vymedzenie časovej dotácie pre vzdelávaciu oblasť umožňuje a podporuje aj iné formy vyučovania, akými je napríklad blokové alebo projektové vyučovanie, ktoré bude vyhovovať potrebám žiakov a dosahovaniu komplexných cieľov.

Rozdelenie časových dotácií v učebnom pláne školy je východiskom pre rozdelenie učiva v učebných osnovách školského vzdelávacieho programu. Rozsah učiva v učebných osnovách pre jednotlivé predmety a ročníky zodpovedá rozdeleniu hodín v učebnom pláne školy.

Obsah vzdelávania vychádza zo vzdelávacích štandardov ŠVP, ktoré stanovujú nielen výkon a obsah jednotlivých predmetov, ale umožňujú aj rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov. Vzdelávacie štandardy obsahujú súbor požiadaviek na osvojenie si vedomostí, zručností a schopností, ktoré majú žiaci získať, aby mohli pokračovať vo vzdelávaní v nadväzujúcej časti vzdelávacieho programu alebo aby im mohol byť priznaný stupeň vzdelania. Na ich základe sú vypracované učebné osnovy, ktoré vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah vyučovania jednotlivých vyučovacích predmetov podľa učebného plánu školy. Obsahujú štruktúru učebných cieľov, výkonové požiadavky a vymedzený rámcový učebný obsah. Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a sú uvedené v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

Škola realizuje raz ročne v každom ročníku 1. a 2. cyklu **didaktické hry** a v každom ročníku 3. cyklu **účelové cvičenia**. Jeden vyučovací deň predstavuje v 1. cykle päť vyučovacích hodín, v 2. cykle a v 3. cykle šesť vyučovacích hodín. **Ciele a obsah didaktických hier a účelových cvičení, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vzdelávacej oblasti zdravie a pohyb sú uvedené v prílohe č.3.**

Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole v znení neskorších predpisov v predmetoch:

Náboženská výchova/etická výchova - maximálny počet žiakov v skupine – 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12, možno do skupín spájať žiakov rôznych ročníkov. Vyučovacie predmety etická výchova a náboženská výchova sa vyučujú ako povinne voliteľné predmety. Zákonný zástupca volí vyučovací predmet na ďalší školský rok pre svoje dieťa do 31.5. príslušného roka elektronickou, resp. písomnou formou. Voľbu vyučovacieho predmetu nie je možné v priebehu školského roka zmeniť.

Cudzí jazyk, informatika, technika – maximálny počet žiakov v skupine – 17, do jednej skupiny možno spájať žiakov viacerých tried jedného ročníka.

Vo vyučovacom predmete cudzí jazyk sa vyučuje **anglický jazyk**. Zvolený jazyk žiak navštevuje od 1. cyklu bez možnosti zmeny.

Telesná a športová výchova - maximálny počet žiakov v skupine – 25, do skupín sa môžu spájať aj žiaci po sebe nasledujúcich ročníkov.

Vyčlenenie jednej disponibilnej hodiny na predmet **telesná a športová výchova** sa nahrádza pravidelným aktívnym pohybom počas veľkej prestávky, ktorú žiaci trávajú rôznymi pohybovými hrami na školskom dvore, v átriu školy, resp. na chodbách (15 minút x 5 dní = 75 minút týždenne). Okrem tohto pohybu žiaci navštevujúci ŠKD majú aktívny pohyb zaradený vo výchovnom programe ŠKD minimálne 1 hodinu týždenne.

Z dôvodu nedostatočného odborného personálneho zabezpečenia vyučovania sa počet žiakov v skupine (okrem predmetu technika) môže zvýšiť najviac o 3 žiakov.

Iné súčasti výchovno-vzdelávacieho procesu sa organizujú podľa záujmu žiakov, podmienok a možnosti odborného personálneho zabezpečenia v zmysle § 6 vyhlášky MŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole v znení neskorších predpisov.

V škole je k dispozícii školský bazén, ktorý môžu žiaci využívať v rámci vyučovania, ale aj v mimoškolskej činnosti. **Plavecký výcvik** je zaradený do učebných osnov predmetu telesná a športová výchova od 3. ročníka, uskutočňuje sa podľa aktuálnych personálnych a prevádzkových možností.

Príspevok MŠVVaŠ SR na lyžiarsky výcvik (LV) podľa § 4ab zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov: finančné prostriedky sú účelovo určené pre žiakov druhého stupňa základnej školy - **pre žiakov 7. ročníka (prípadne starších, ktorí sa LV v 7.ročníku nezúčastnili).**

Príspevok MŠVVaŠ SR na školu v prírode (ŠvP) podľa §4ac zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov: finančné prostriedky sú účelovo určené pre žiakov prvého stupňa základnej školy - **pre žiakov 4. ročníka.**

Príspevok na LV a ŠvP môže škola použiť pre toho istého žiaka najviac jedenkrát počas jeho návštevy základnej školy. Stanovený príspevok na jedného žiaka nie je možné deliť medzi viacerých žiakov.

Prvý cyklus (1. – 3. ročník ZŠ)

Úlohou prvého cyklu je, aby žiak získal vzťah k učeniu sa, vytvoril si pracovné návyky a pracovný režim, aktívne sa zapájal do práce, využíval kreativitu pre zlepšovanie svojich myšlienok.

V 1. vzdelávacom cykle sa uprednostňuje, aby bol obsah vzdelávania integrovaný a vytvára možnosť pružnej organizácie vzdelávania, ktorá nemusí byť založená výlučne na predmetovo-hodinovom systéme, ale napríklad na blokovom či projektovom vyučovaní.

V 1. cykle sme využili možnosť výberu 6 disponibilných vyučovacích hodín v 2 verziách učebných plánov. Uvedomujeme si potrebu a význam kvalitného jazykového vzdelania, preto ponúkame možnosť vzdelávania žiakov v triede so zameraním na vyučovanie anglického jazyka od 1. ročníka (verzia A). Do tejto triedy sú zaradené deti na základe ich individuálnych schopností a záujmu ich zákonných zástupcov.

Učebný plán – 1. cyklus – verzia A:

vzdelávacia oblasť	ročník		1.		2.		3.		Z	D	H	spolu
	Z	D	Z	D	Z	D	Z	D				
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	9		8	1	7	1	2	4	2		26
	anglický jazyk					3		3	0		3	
	angličtina hrou		1		1			0	2		2	
Matematika a práca s informáciami	matematika	4		4	1	4	1	1	2	2		14
	informatika					1		1	0		1	
Človek a príroda	ja a príroda	1		1		1		3	0		3	
Človek a spoločnosť	ja a svet	1		1		1		3	0		3	
	etická /náboženská výchova	1		1		1		3	0		3	
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	1		1		1		3	0		3	
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1		1		1		3	0		3	
	hudobná výchova	1		1		1		3	0		3	
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2		2		2		6	0		6	
		2	1	2	0	3	2					
		22		23		25		6	4	6		70

V predmete „**angličtina hrou**“ sa žiaci hravou formou zoznamujú s cudzím jazykom. Východiskom učenia je prirodzená zvedavosť, spontánna radosť z nových poznatkov, zmyslové vnímanie okolia, motorika a fantázia. V popredí sú hravé formy pracovného postupu a vyučovacieho procesu so zameraním na praktické tvorivé ciele. Ústny prejav má prednostné postavenie. Vyučovanie cudzieho jazyka úzko nadväzuje na mimoškolské skúsenosti z reálneho života a je zamerané na životné situácie, ktoré v súvislosti s používaním cudzieho jazyka hrajú v súčasnom i budúcom živote detí významnú úlohu.

Ďalšie disponibilné hodiny sme použili na posilnenie predmetu **slovenský jazyk a literatúra a matematika** v 2. a 3. ročníku.

Učebné osnovy pre 1. cyklus – verzia A – príloha č.4.

Vo verzii B (všeobecné zameranie) je v porovnaní s verziou A posilnené vyučovanie slovenského jazyka a literatúry v 1. a 2. ročníku, s cieľom zvládnutia ovládania štátneho jazyka na čo najvyššej úrovni, získania čitateľskej gramotnosti a komunikačných schopností žiakov, ktoré budú východiskom ich ďalšieho vzdelávania v slovenskom jazyku, i v ostatných vyučovacích predmetoch s ohľadom na ich špecifické potreby.

Učebný plán – 1. cyklus – verzia B:

vzdelávacia oblasť	Ročník	1.		2.		3.				spolu
	vyučovací predmet	Z	DH	Z	DH	Z	DH	Z	DH	
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	9	1	8	2	7	1	24	4	28
	anglický jazyk					3		3	0	3
	angličtina hrou							0	0	0
Matematika a práca s informáciami	matematika	4		4	1	4	1	12	2	14
	informatika					1		1	0	1
Človek a príroda	človek a príroda	1		1		1		3	0	3
Človek a spoločnosť	človek a svet	1		1		1		3	0	3
	etická /náboženská výchova	1		1		1		3	0	3
Človek a svet práce	človek a svet práce	1		1		1		3	0	3
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1		1		1		3	0	3
	hudobná výchova	1		1		1		3	0	3
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2		2		2		6	0	6
		2		2		2				
		1	1	0	3	3	2			
		22		23		25		64	6	70

Učebné osnovy pre 1. cyklus – verzia B – príloha č.5.

Druhý cyklus (4. a 5. ročník ZŠ)

Úlohou druhého cyklu je, aby žiak dokázal bezpečne a jasne komunikovať svoje pocity, potreby a hranice, vyjadroval pre ne pochopenie u seba aj u iných a reflektoval svoje konanie a postoje. Zámerom súčasne je, aby žiak rozlišoval medzi faktami, domnienkami a hodnoteniami, a aby nadobudol väčšiu samostatnosť v učení a prevzal časť zodpovednosti za svoje učenie, uvedomil si, čo je oblasťou jeho záujmu a čomu by sa chcel hlbšie venovať. Žiak si vytvára vzťahy s rovesníkmi a učí sa spoločne s nimi riešiť úlohy a výzvy: „Ja to dokážem, som schopný vstúpiť do spolupráce.“

Vyučovanie zabezpečujú spoločne a vyvážené učitelia s aprobáciou na primárne vzdelávanie a učitelia so špecializáciou na konkrétnu vzdelávaciu oblasť alebo vyučovací predmet.

Učebný plán a učebné osnovy budú doplnené do 31.8.2027.

Tretí cyklus (6. – 9. ročník ZŠ)

Úlohou tretieho cyklu je, aby žiak okrem rozvinutia všetkých gramotností dostal priestor aj na hlbší rozvoj v oblastiach svojho záujmu a vytvoril si tak predstavu o svojej profesijnej budúcnosti. V tomto kontexte cieľom je, aby vyjadroval záujem a bol motivovaný k samostatnej práci, pýtal si spätnú väzbu a pravidelne využíval kreatívny proces, analýzu, vyhodnocovanie a overovanie informácií pri učení sa. Tretí cyklus charakterizuje nadobúdanie celospoločenskej a environmentálnej zodpovednosti: „My to dokážeme.“

Vyučovanie zabezpečujú ťažiskovo učitelia so špecializáciou na konkrétnu vzdelávaciu oblasť alebo vyučovací predmet.

Učebný plán a učebné osnovy budú doplnené do 31.8.2029.

3 Osobitosti a podmienky výchovy a vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

Škola poskytuje a zabezpečuje žiakom alebo aj skupine žiakov podporné opatrenia vyplývajúce z katalógu podporných opatrení (<https://podporneopatrenia.minedu.sk/katalog-podpornych-opatreni>) podľa ich identifikovaných potrieb. Podporným opatrením je opatrenie poskytované školou potrebné na to, aby sa žiak mohli plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti.

Podporné opatrenia na úrovni 1. stupňa poskytujú učitelia, aj členovia školského podporného tímu (ŠPT) - školský špeciálny pedagóg, školský psychológ, pedagogickí asistenti (PA), výchovný poradca (VP), kariérový poradca (KP) všetkým žiakom:

- preventívne programy a aktivity na podporu fyzického zdravia, duševného zdravia a prevenciu výskytu rizikového správania - besedy, diskusie, aktivity s triednymi učiteľmi zamerané na zlepšenie klímy, mediáciu po konflikte alebo ťaživej situácii, sociometrie, kariérne poradenstvo, podpora učiteľa počas vyučovania, depistáže pri zápisoch alebo v prvých ročníkoch, špecifické sledovanie rizikových faktorov ako je adaptácia žiakov prvého ročníka ZŠ, prechod na druhý stupeň ZŠ, prestup alebo odchod žiaka, obdobie dospievania,
- vytváranie atmosféry spolupráce, slobody a zodpovednosti, podpory a diferencovaného prístupu v metódach vyučovania a hodnotení,
- prístup k ŠPT a jeho službám žiakom a rodičom v prípade potreby pre individuálnu podporu v kríze, životných ťažkostiach alebo na vlastný rozvoj svojho potenciálu,
- vzdelávanie pre rodičov a zamestnancov, účasť na rodičovských združeniach,
- preventívna činnosť, krízová intervencia, skrining a spolupráca na podpore žiakov a rodičov prostredníctvom zamestnancov Centra poradenstva a prevencie (CPP) v úzkej súčinnosti so ŠPT,
- informovanosť rodičov, žiakov a zamestnancov cez webovú stránku školy, nástenky, internetovú žiacku knižku o ďalšej podpornej činnosti.

Podporné opatrenie na úrovni 1. stupňa a 2. stupňa poskytuje učiteľ, člen ŠPT, vychovávateľ pre žiakov s krátkodobým alebo dlhodobým oslabením (znížená schopnosť, zručnosť alebo funkčnosť žiaka v rôznych oblastiach), žiaci z málo podnetného prostredia, žiaci s odloženou školskou dochádzkou, žiaci predčasne zaškolení, žiaci v diagnostickom procese s problémami v učení, žiaci v „hraničnom“ intelektovom pásme, žiaci s aktuálnymi osobnými problémami (rozvod, úmrtie v rodine, šikanovanie), žiaci so psychickými problémami krátkodobého a dlhodobého charakteru (sebapoškodzovanie, užívanie návykových látok), žiaci so zdravotnými problémami (napr. často chorí, zdravotne oslabení), žiakov z cudzojazyčného prostredia alebo ktorých prvým jazykom nie je slovenčina:

- depistáž, identifikácia problémov žiaka v oblasti učenia, správania žiaka rodičom, učiteľom, členom ŠPT,
- poskytnutie individualizovanej podpory a prispôbenie edukácie, s cieľom zabezpečiť optimálne podmienky pre výchovu a vzdelávanie každého žiaka.

Konkrétne úpravy sa realizujú v cieľoch, metódach, formách a prístupoch vo výchove a vzdelávaní s ohľadom na potreby každého žiaka,

- zmierňovanie alebo odstraňovanie prekážok dieťaťa a žiaka počas výchovno-vzdelávacieho procesu s cieľom zabezpečiť rozvoj jeho schopností alebo osobnosti a dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania prostredníctvom intervencií:
 - ✓ návrhy na úpravu v školskom prostredí - intervencia triedneho učiteľa, učiteľa predmetu, školského psychológa, šk. špeciálneho pedagóga, podpora PA (ak pôsobí v danej triede),
 - ✓ návrhy na úpravu v domácom prostredí (navýšenie času na prípravu, pomoc a kontrola od rodiča pri vypracúvaní domácich úloh, zavedenie režimu a systému práce doma...) podľa odporúčaní ŠPT,
 - ✓ doučovanie mimo vyučovania s cieľom eliminovať riziko opakovania ročníka a predčasného ukončenia školskej dochádzky **so súhlasom zákonného zástupcu žiaka**,
- odstraňovanie bariér, ktoré bránia určitým skupinám plne sa zapojiť do spoločnosti – preventívne aktivity triednych učiteľov, školského psychológa, budovanie rešpektujúcej a bezpečnej atmosféry v triede, skupinové aktivity,
- motivácia a podpora žiakov vo vykonávanej činnosti, využívanie pochvaly, ocenenia a povzbudení, poverenie žiaka úlohami, v ktorých by mohol byť úspešný,
- rozšírené jazykové vzdelávanie pre cudzincov v rámci povinného vyučovacieho predmetu, voliteľného vyučovacieho predmetu, či kurzu so zameraním na osvojovanie si vyučovacieho jazyka,
- delegovanie žiaka na diagnostické vyšetrenie do CPP – ak sú vyššie uvedené opatrenia nepostačujúce (na základe odporúčania ŠPT a triedneho učiteľa).

Škola poskytuje špecifickú podporu aj žiakom, ktorí podľa § 2 i) školského zákona majú špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby (ŠVVP), ktoré naplňajú formou školskej inklúzie. Tá sa realizuje:

- v podmienkach všeobecnej podpory s využitím všeobecných podporných mechanizmov školského vzdelávacieho programu, keď učitelia vytvárajú v triedach takú atmosféru spolupráce, slobody a zodpovednosti, podpory a diferencovaného prístupu v hodnotení a metódach, že žiak dokáže účinne napredovať bez ďalších úprav,
- v rámci vytvárania Individuálneho vzdelávacieho programu podľa § 7a) školského zákona. Individuálny vzdelávacie program dopĺňa a upravuje tento školský vzdelávacie program a zahŕňa závery odborných vyšetrení v CPP a následných odporúčaní úprav podmienok, obsahov, foriem, metód a prístupov vo výchove a vzdelávaní, uplatnenie ktorých je nevyhnutné na rozvoj schopností alebo osobnosti žiaka, aby dosiahol primeraný stupeň vzdelania a začlenenie do spoločnosti. IVP vypracuje pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, prípadne PA a odborným zamestnancom školy a po konzultácii so zákonným zástupcom; ak ide o žiaka základnej školy najmenej v piatom ročníku aj po konzultácii s týmto žiakom.
- Spoločné konziliárne stretnutia podľa potreby rodiča, žiaka, učiteľa, člena ŠPT v prepojení na odporúčania CPP.

- Podpora PA (ak ho pre žiaka odporúča CPP) - na vyučovacích hodinách (alebo individuálne mimo triedy podľa pokynov vyučujúcich na tých predmetoch, kde najviac dochádza k zvýrazneniu problémov žiakov). Vytváranie podmienok na napredovanie vlastným tempom a v rozsahu ich možností. Podpora koncentrácie a výdrže, osobný dohľad nad žiakmi, verbálna a vizuálna podpora, nielen počas vyučovania, ale aj cez prestávky, pri školských akciách, vystúpeniach, výletoch a súťažiach.
- Dodatočná psychologická, sociálno-pedagogická starostlivosť v priestoroch školy v pravidelných intervaloch alebo podľa dohody individuálne alebo skupinovo.
- Zabezpečenie alebo odporúčanie špeciálnych kompenzačných a iných pomôcok, učebných textov a i. počas vyučovania, úprava a zmena systému hodnotenia alebo nehodnotenie v predmetoch.
- Zabezpečenie podmienok pre vzdelávanie žiaka, ktorému jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole (plní školskú dochádzku osobitným spôsobom formou individuálneho vzdelávania - § 24 ods. 2 a) školského zákona), v súlade s vyjadrením všeobecného lekára pre deti a dorast alebo zariadenia poradenstva a prevencie – poskytnutie učebných materiálov, zabezpečenie konzultácií, tvorba portfólia (z prác žiaka z jednotlivých vzdelávacích oblastí).
- Posilnenie výučby iného vyučovacieho predmetu alebo špecifickú pedagogickú a odbornú podporu a intervenciu v súlade s odporúčením zariadenia poradenstva a prevencie pre žiaka, ktorý bol oslobodený od vzdelávania vo vyučovacom predmete alebo jeho časti.

4 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky, teda využívať formatívny spôsob hodnotenia žiakov. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce - návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Dbáme na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných, neporovnávali žiakov medzi sebou, ale zamerali sa na dosahovanie učebných cieľov pri každom z nich.

Podklady pre hodnotenie žiakov získava učiteľ priebežne. Medzi priebežné spôsoby patrí pozorovanie žiaka (jeho prejavov, prístupu, aktivity) a žiacke portfólio (súbor prác, pracovných listov, ktoré si žiak priebežne zbiera a ukladá). K jednorazovým spôsobom patrí ústne hodnotenie, písomné práce, tematické práce (referáty, projekty, dlhodobšie úlohy), výtvarné práce, hudobné prejavy, športové výkony. Učiteľ získava podklady pre hodnotenie aj konzultáciami s ostatnými pedagógmi, podľa potreby s odborníkmi (špeciálny pedagóg, školský psychológ). Sebahodnotenie žiaka prebieha priebežne aj jednorazovo. Žiaci sú k nemu v priebehu celej školskej dochádzky cieľavedome vedení. Učia sa objektívne hodnotiť výsledky svojej práce aj svojho konania.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov vychádzame Metodických pokynov č.22/2011 – na hodnotenie žiakov základných škôl schválených MŠVVaŠ SR, pri hodnotení a klasifikácii žiakov so ŠVVP v súlade s prílohou č. 2. (Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole).

1. cyklus:

Priebežné a celkové hodnotenie - slovné hodnotenie predmetov: slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, matematika, ja a príroda, ja a svet v zmysle § 55 ods. 7 a ods. 9 školského zákona.

Priebežné hodnotenie - hodnotenie výsledkov žiakov na základe kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať napredovanie žiaka. Kritériá slovného hodnotenia vychádzajú zo vzdelávacích štandardov jednotlivých predmetov a sú rozpracované v učebných osnovách.

Žiak bude hodnotený slovnou pri každom kritériu na 3 úrovniach:

- úplne dokáže,
- čiastočne dokáže,
- zatiaľ nedokáže.

V súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov sa slovnou hodnotí najmä: úroveň kognitívnych vedomostí a zručností, stupeň tvorivosti, iniciatívy a samostatnosti prejavu, osvojenie si potrebných vedomostí, činností a ich aplikácia, vzťah k predmetu a záujem oň, schopnosť spolupracovať, schopnosť tolerovať odlišnosti iných, robiť kompromisy, schopnosť sebahodnotenia a hodnotenia, úroveň verbálnej a neverbálnej komunikácie, osobnostný rozvoj žiaka, vzťah k učeniu a práci, motiváciu, snahu a flexibilitu.

Vo všetkých vzdelávacích oblastiach sa budú využívať motivačné pečiatky, nálepky aj slovné odkazy. Žiaci budú priebežne hodnotení s prihliadnutím na vzťah k predmetu, tvorivosť, motiváciu a snahu. Počas školského roka sa bude tvoriť portfólio, zložené z prác žiakov z jednotlivých vzdelávacích oblastí.

Súčasťou hodnotenia je sebahodnotenie, ktorého nástrojmi môžu byť napr. sebahodnotiace listy pre žiaka – mapy učebného pokroku, ktorými bude žiak kritériálne hodnotiť aktuálnu úroveň svojho procesu učenia sa. Kritériá v sebahodnotiacom liste budú vychádzať z edukačných cieľov. Žiak označuje úroveň dosiahnutia daného kritéria v aktuálnom čase, sleduje svoj priebeh učenia sa a odkrýva oblasti, v ktorých sa môže zlepšovať. Ďalšie nástroje, ktoré môžu byť použité na sebahodnotenie sú napr. checklist, predikčná karta, exit ticket, portfólio žiaka, spätnoväzbové hodnotenie/slovné hodnotenie a pod.

Na informovanie zákonného zástupcu o priebežných výsledkoch žiaka sa používa elektronická žiacka knižka (**EduPage**), rodičovské združenie a konzultačné termíny učiteľov. Okrem toho sa minimálne 2-krát počas školského roka uskutoční plánované stretnutie rodiča, dieťaťa a učiteľa, kde sa vytvára priestor na vyjadrenie všetkých zúčastnených strán o napredovaní dieťaťa.

Na žiadosť zákonného zástupcu predloženú do piatich pracovných dní odo dňa vyhodnotenia písomnej práce sa mu sprístupňuje písomná práca žiaka k nahliadnutiu.

Súhrnné hodnotenie vykonané formou slovného hodnotenia obsahuje **aj informáciu o tom, či žiak vo vyučovanom predmete splnil požiadavky na postup do vyššieho ročníka.** Ak žiak požiadavky na postup do vyššieho ročníka nespĺnil, je hodnotený takto: „Žiak nespĺnil požiadavky na postup do vyššieho ročníka.“

Pri hodnotení správania žiaka sa zohľadňuje dodržiavanie pravidiel správania sa žiaka uvedených v školskom poriadku počas hodnotiaceho obdobia, udelené pochvaly a iné ocenenia a uložené napomenutia a pokarhania.

V predmetoch etická/náboženská výchova, hudobná výchova, výtvarná výchova, pracovné vyučovanie, telesná a športová výchova, angličtina hrou vo všetkých ročníkoch a informatika v 3. ročníku:

žiaci nebudú hodnotení - celkové hodnotenie v zmysle § 55 ods. 12 školského zákona, na vysvedčení a v katalógovom liste žiaka sa uvádza:

a) „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,

b) „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval,

c) „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Žiaci oslobodení od vzdelávania vo vyučovanom predmete telesná a športová výchova alebo v jeho časti cvičia cvičenia, ktoré im umožní ich zdravotný stav na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast. Pri oslobodení od vzdelávania v časti vyučovacieho

predmetu na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast sa žiak hodnotí s prihliadnutím na jeho zdravotný stav.

Žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie podľa § 24 odseku 2 písm. a) školského zákona na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast z dôvodu zdravotného znevýhodnenia, nevykonáva komisionálnu skúšku. Triedny učiteľ po konzultácii s ostatnými vyučujúcimi polročne predkladá riaditeľovi školy písomnú správu o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti so žiakom, na základe ktorej po prerokovaní v pedagogickej rade školy sa vykoná hodnotenie vyučovacích predmetov a správania žiaka.

Celkové hodnotenie žiaka prvého cyklu základnej školy na konci prvého polroka a druhého polroka prerokúva pedagogická rada a vyjadruje výsledky jeho hodnotenia vo vyučovacích predmetoch a hodnotenie jeho správania:

prospel (a),

neprospel (a).

Žiak v celkovom hodnotení **prospel**, ak vo všetkých vyučovacích predmetoch hodnotených formou slovného hodnotenia splnil požiadavky na postup do vyššieho ročníka.

Žiak v celkovom hodnotení **neprospel**, ak v niektorom z vyučovacích predmetoch hodnotených formou slovného hodnotenia nesplnil požiadavky na postup do vyššieho ročníka. Žiak v celkovom hodnotení neprospel, ak z niektorého vyučovacieho predmetu neprospel alebo z niektorého vyučovacieho predmetu má hodnotenie „neabsolvoval“.

Žiak, ktorý na konci druhého polroka neprospel z viac ako dvoch vyučovacích predmetov, alebo ktorý po komisionálnej skúške z vyučovacieho predmetu neprospel opakuje ročník počas plnenia povinnej školskej dochádzky.

V posledný vyučovací deň prvého polroka školského roka škola vydá žiakom výpis hodnotenia vyučovacích predmetov a správania žiaka za prvý polrok elektronickou formou v školskom informačnom systéme EduPage. Vysvedčenie za prvý polrok sa vydáva na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu žiaka.

V posledný vyučovací deň školského roka sa vydá žiakom vysvedčenie, ktoré obsahuje hodnotenie vyučovacích predmetov a správania žiaka za oba polroky príslušného školského roka.

Prílohy:

Príloha č. 1 - Výchovný program ŠKD

Príloha č.2 - Výchovný program CVČ

Príloha č.3 – Ciele a obsah didaktických hier a účelových cvičení

Príloha č. 4 – Učebné osnovy – 1 .cyklus verzia A

Príloha č. 5 – Učebné osnovy – 1 .cyklus verzia B